

ZO VEEL ZIELEN, ZO VEEL ZINNEN

Voor kunstenaars, en voor wetenschappers geldt dit ook, is de schepping nog niet af. Met een voor 'gewone' mensen soms onbegrijpelijke ijver en vasthoudendheid, met nauwgezetheid en geduld en soms wanhopig onderzoeken zij nieuwe gezichtspunten, andere verbanden, onontdekte betekenissen.

Rudolf Valster, Halal Madonna, aquarel,
56 x 38 cm, 2010

Sandra Kruisbrink

Jan de Hamer, Westertoren

Jaap Nieuwenhuis, Stoel met kussen

Arien de Groot, Rood met witte bloemen, aquarelverf met kleurpotlood en acrylverf, 55 x 75 cm, ingelijst 80 x 100 cm

Een goed kunstwerk doet je de werkelijkheid anders, nieuw ervaren en leert je zo iets over jezelf. Niet voor niets spreken we van 'scheppers' en 'scheppingen'. Zo werd in vele In Memoriams de zojuist overleden Harry Mulisch gekarakteriseerd als een 'demiurg', een haast bovenmenselijk maker van een oeuvre en in één moeite door werd zijn omgang met de daarbijbehorende hybris, de kunstenaarshoogmoed behandeld. Niet alleen in het diepst van hun gedachten, zoals Willem Kloos het formuleerde, zijn kunstenaars goden maar ook gedragen ze zich vaak zo. Lucebert, die in het gedicht 'het raadsel van monte carlo' met Kloos afrekende, zong zelf: "Ik denk dat een god het is/viool spelend op mijn strot". En dat in een époque die er prat op gaat klaar te zijn met god en het goddelijke.

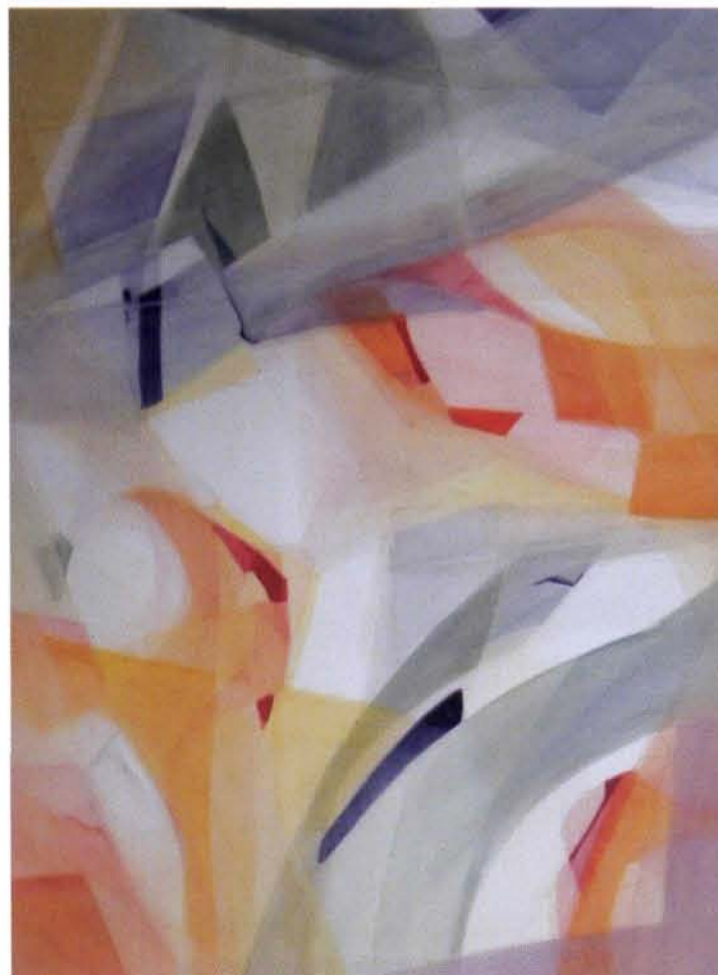
Ik waag hier overigens wat dat betreft de bewering dat Friedrich Nietzsche - die zich aan het eind van zijn leven rechtstreeks tot het opperwezen wendde en zélf ook beslist goddelijke aspiraties had - met zijn beroemde uitspraak niet zozeer bedoelde dat de oergrond van al het Zijn, de schepper van hemel en aarde, naar wiens beeltenis de mens is geschapen, dood en begraven is, maar dat met het aanbreken van de moderne tijd - nu de mens misschien nog niet volwassen geworden is maar toch tenminste de adolescentie bereikt heeft - hij het goddelijke in zichzelf moet vinden en ontwikkelen. De mens tenslotte, is óók nog niet af... In 'La Tentation de Saint Antoine', 'De Verzoeking van de Heilige Antonius', heeft Gustave Flaubert van deze stand van zaken een prachtig en nog altijd relevant panorama geschilderd, waarin alle fabel-

Gorki Bollar, Mirage, aquarel, 25 x 20 cm, 2010

Wendelien Schönfeld

Anne Maréchal, Perdue, 80 x 100 cm

Jaap Ploos van Amstel. Theater en Amphitheater, aquarel, 50 x 40 cm, 1990

Stella van Aken, Kreek met koeien

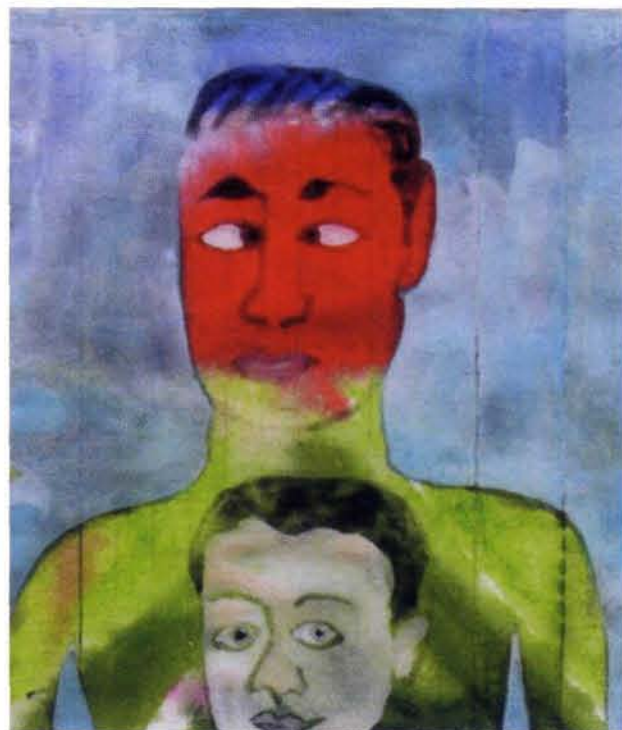
Theo de Feyter, Syrië - aan de oever van het stuwmeer

Paul Husner, Vangst van de dag, Aquarel 21 x 30 cm

Henk Zomer

Sipke Huisman, Over the Rainbow

Harry Visser. Uitbotten, 70 x 100 cm

Ton de Kroon. Overbrugging. 48 x 70 cm. 2008

Agnes van Gelder, Hondje voor portefeuille, 29 x 32 cm

Kris Spinhoven, Vanaf uitkijkgduin De Savornin Lohmanlaan, Den Haag, 26 x 50 cm

dieren, toverwezens, mythologische personages, halfgoden, goden en oppergoden het moeten afleggen tegen de Dood en de Duivel. Alleen Christus blijft overeind als zoon van de Levende.

Gideonsbende

Dit in aanmerking genomen, is een kunstenaarsvereniging een paradox. Al die zelfbenoemde goden en halfgoden, die hun worsteling met zichzelf en met de materie, hun strijd tegen mislukking, luiheid en middelmatigheid bekroond zien door een schepping die er mag zijn, een werk waarin ze mogen geloven, dat misschien aanvankelijk niet als zodanig herkend, over het hoofd gezien, miskend wordt maar dat, als zijn tijd komt, zal stralen en schitteren, het kost hen moeite, ze moeten er zich speciaal toe zetten om de kwaliteit in het werk van

een collega te herkennen. Als ze zich al verenigen dan is het vaak om zich af te zonderen van de rest, om een voorhoede, een Gideonsbende, een zeer select gezelschap te vormen dat totaal anders is en strijdt tegen de rest.

Vogels van diverse pluimage

Maar die clubjes is meestal geen lang leven beschoren. Al gauw breekt ook intern de pleuris uit. Cobra bestond krap drie jaar, dada was hopeloos verdeeld en ook De Stijl was een strijdtoneel. Een poging om een kunstenaarsvereniging een langer leven te laten hebben is om een kring te vormen, een cirkel waarbinnen van alles mag bestaan, maar die liefst niet te groot moet worden. De leden, de schakels van de kring staan naast elkaar en kijken zowel naar het middelpunt, naar dat wat hen bindt, de

gedeelde discipline, het gemeenschappelijk belang, als naar de buitenwereld. De Nederlandse Kring van Tekenaars, de Nederlandse Kring van Beeldhouwers, de Vereniging van Zeeschilders, de Hollandse Aquarellistenkring.

De Hollandse Aquarellistenkring werd in 1945 in het atelier van Kees Verwey te Haarlem opgericht, ongetwijfeld als deel van de restauratieve tendens die zich toen in het sociale en culturele leven manifesteerde: de traditie, de gevestigde reputaties tegen de nieuwlichters, de als beunhazen en knoeters ervaren Experimentelen.

Van die controverses en tegenstellingen, die vijandelijkheden en conflicten is in het postpostmoderne tijdperk niet veel meer over. In de Hollandse

Max Kleinen, Zonnebloemen, 50 x 66 cm

Michiel Schepers, naakt, aquarel, 30 x 20 cm

Jan van Spronsen, Stilleven op blauwe en gestreepte lap, aquarel, 71,5 x 52,5 cm

Bram Stooft, Via Adriana, Tivoli, Italië, 2010

Marian Plug, Migranet 5, aquarel op papier, 2010, 23,5 x 32 cm

Aquarellistenkring zijn nu vogels van zeer diverse pluimage verenigd. Het enige dat ze gemeenschappelijk hebben is hun professionaliteit en hun liefde voor de waterverf. Dat wil niet zeggen dat men niet kritisch is op elkaanders werk. Soms zijn er pittige discussies. Maar die verscheidenheid is vaak ook een voordeel, bij voorbeeld als er een tentoonstelling gemaakt wordt over een thema, zeg: het landschap, de straat, dingen in huis, het portret. Dan kan een spannende en veelzeggende selectie bijeen worden gebracht en getoond van werk dat elkaar versterkt en aanvult, elkaar becommentarieert en verandert. Het heeft soms iets magisch om zo'n groepstentoonstelling te maken en te beleven. Een enkele maal doet zich de gelegenheid voor om de héle Kring in een 'salon van de hedendaagse aquarel' te tonen.

Ik zie met spanning uit naar 'Watermerk', de overzichtstentoonstelling van de Hollandse Aquarellistenkring, 65 jaar oud, maar nog lang niet van plan met pensioen te gaan, in de prachtige bovenzalen van Pulchri Studio. Het bestuur van de Kring hoopt dat alle 55 leden meedoen, maar met kunstenaars (zie boven) weet je het natuurlijk nooit. Ook zijn wij voornemens, enkele gasten uit te nodigen, niet om die in te lijven, maar om het publiek een nóg rijkere schakering van wat in 2010 geaquarelleerd wordt te tonen.

SIPKE HUISMANS
*beeldend kunstenaar
voorzitter HAK*

*De Hollandse Aquarellistenkring
exposeert van 15 januari
tot 18 februari in Mesdag-
Hardenberg- en Weissenbruchzaal*

Robbert Schaefer, Markt Pantiasari, Bali 2010

Marjoke Staal, Uitbotten 2, aquarel op doek, 80 x 120, 2008